

Tietosuojailmoitus *Uskonto ja vihan kohteeksi joutuminen nuorten keskuudessa: Kontekstit, seuraukset ja sopeutumisstrategiat* -kyselyyn osallistuville

**TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN
TIETOSUOJAILMOITUS
EU:n yleinen tietosuojaa-asetus (GDPR)
Artiklat 12–14
Päivämäärä: 29.6.2023**

Tietoja henkilötietojen käsittelystä tutkimusprojektissa ”Uskonto ja vihan kohteeksi joutuminen nuorten keskuudessa: Kontekstit, seuraukset ja sopeutumisstrategiat”

Tutkimusprojektissa ”Uskonto ja vihan kohteeksi joutuminen nuorten keskuudessa: Kontekstit, seuraukset ja sopeutumisstrategiat” käsitellään henkilötietoja. Tässä tietosuojailmoituksessa kerrotaan käsiteltävistä henkilötiedoista sekä siitä, mistä ne on hankittu ja miten niitä käytetään. Tämän ilmoituksen lopussa on tarkemmat tiedot rekisteröityjen oikeuksista.

Osallistut tutkimusprojektiin ja annat henkilötietojasi vapaaehtoisesti. Jos et halua osallistua projektiin tai haluat jättäytyä siitä pois, voit tehdä sen ilman seuraamuksia.

Rekisterinpitäjä

Helsingin yliopisto

Osoite: PL 3 (Fabianinkatu 33), 00014 Helsingin yliopisto, Suomi

Yhteyshenkilö ja päätutkija

Yhteyshenkilö tutkimusprojektia koskevissa asioissa:

Nimi: Sophie Litvak

Tiedekunta/laitos/yksikkö: Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti

Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto, Suomi

Puhelin: +358 2941 20847

Sähköposti: sophie.litvak@helsinki.fi

Päätutkija:

Nimi: Janne Kivivuori

Osoite: PL 16 (Snellmaninkatu 10), 00014 Helsingin yliopisto, Suomi

Puhelin: +358 2941 20862

Sähköposti: janne.kivivuori@helsinki.fi

Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Voit ottaa yhteyttä Helsingin yliopiston tietosuojavastaavaan lähettämällä sähköpostia osoitteeseen tietosuojaja@helsinki.fi.

Tutkimusprojektin kuvaus ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksessa keskitytään nuorten kokemuksiin rikoksen uhriksi joutumisesta ja painotetaan etenkin viharikoksia ja rikoksen uhriksi joutumista uskonnon vuoksi. Tutkimuksessa pyritään saamaan tärkeää tietoa siitä, miten uskonnolliset identiteetit ja niiden näkyminen arjessa – niin fyysisissä kuin virtuaalisissakin ympäristöissä – ovat sidoksissa rikoksen uhriksi joutumiseen sekä fyysisenä kokemuksena että uhkana. Tutkimuksessa kehitetään myös tämän analyysin pohjalta tutkimusväline, jota voidaan käyttää kansallisissa ja kansainvälisissä nuoria rikosuhreja koskevissa tutkimuksissa sen selvittämiseen, missä määrin viharikokset johtuvat uskonnosta ja maailmankatsomuksesta.

Kyselyssä keskitytään kysymyksiin uskonnosta, uhriksi joutumisen kokemuksesta, selviytymisstrategioista, rutiineista, itsehillinnästä, moraalista ja empatiasta. Lisäksi vastaajilta kysytään sosiodemografisia tietoja (ikä, sukupuoli, vastaajan ja hänen vanhempiensa etninen tausta, kieli, asumismuoto ja vastaajan käsitys kodin sosioekonomisesta asemasta) taustakysymyksinä. Vastaajat ovat iältään 18–29-vuotiaita, ja he tulevat neljästä eri maasta. Vastaajat ovat sekä EU:n alueelta että sen ulkopuolelta.

Kuka toteuttaa tutkimuksen?

Kerättyjä tietoja käytetään Helsingin yliopiston ja sen kumppanien tutkimusprojekteissa. Taloustutkimus Oy on yhteistyökumppani tässä tutkimuksessa, kuten tietosuojailmoituksessa on kerrottu.

Tutkimustietoihin sisältyvät henkilötiedot

Tutkimuksessa käytetään sähköistä kyselyä, jonka avulla kerätään tietoja vastaajien uskonnollisuudesta ja uhriksi joutumisen kokemuksista sekä heidän uskontoon ja uskonnollisuuteen liittyvistä kokemuksistaan ja asenteistaan. Tietoja kerätään myös vastaajien taustoista, kuten iästä, sukupuolesta, uskonnosta, kotimaasta (sekä vastaajien että heidän vanhempiensa), kielestä, asumismuodosta ja vastaajien käsityksestä kodin sosioekonomisesta asemasta. Kyselyssä ei kerätä suoria tunnisteita, kuten nimiä, osoitteita tai sosiaaliturvatunnuksia.

Henkilötietojen lähteet

Tiedot kerätään vastaajilta sähköisellä kyselyllä.

Arkaluontoiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklassa 9 määriteltyjä erityisiä henkilötietoryhmiä (eli arkaluontoisia tietoja):

- rotu tai etninen alkuperä
- uskonnollinen tai filosofinen vakaumus.

Arkaluontoisten henkilötietojen käsittely perustuu EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklan 9 kohdan 2 alakohtaan j (käsittely on tarpeen tieteellisiä tutkimustarkoituksia varten) tietosuojalain artiklan 6 kohdan 1.7 mukaisesti (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklan 9 kohtaa 1 ei sovelleta tieteellistä tai historiallista tutkimusta tai tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn).

Tutkimusprojektissa ei käsitellä rikostuomioita tai rikoksia koskevia henkilötietoja.

Henkilötietojen käsittelyn kesto

Kyselytiedot kerätään vuonna 2023. Tämän jälkeen tietoja käytetään instituutin tutkimuksissa. Tiedoista poistetaan kaikki ne tiedot, jotka lisäävät epäsuoran tunnistamisen vaaraa.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Rekisterinpitäjä käsittelee henkilötietoja yleisen edun mukaisen tehtävän tai julkisen vallankäytön perusteella: tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain artikla 4 kohta 3) EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen artiklan 6 kohdan 1 mukaisesti.

Henkilötietojen vastaanottajat

Tietojen keräämistä varten Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti käyttää ulkopuolista palveluntarjoajaa (Taloustutkimus Oy), joka toteuttaa kyselyn ja hankkii vastaajat. Palveluntarjoajan kanssa laaditaan ja allekirjoitetaan erillinen sopimus kyselyn suunnittelusta ja toteutuksesta sekä kyselyn avulla saatujen tietojen turvallisesta käsittelystä kaikissa neljässä maassa. Sopimus velvoittaa palveluntarjoajaa huolehtimaan tietojen turvallisesta käsittelystä kaikissa kyselyn vaiheissa. Tietoja säilytetään palveluntarjoajan palvelimella Helsingissä koko tiedonkeruun ajan. Palvelin ei käytä pilvipalveluja. Sopimus velvoittaa palveluntarjoajaa vastaamaan tietojen turvallisuudesta, kunnes tiedot luovutetaan Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin tutkijaryhmälle. Lisäksi palveluntarjoajan kanssa tehdyssä yhteistyösopimuksessa määritellään ne ehdot ja velvollisuudet, jotka koskevat tietojen tuhoamista palveluntarjoajan palvelimilta.

Kerättyjä tietoja voidaan käyttää myös tutkimustarkoituksissa, väitöskirjoissa ja muussa Helsingin yliopiston tekemässä tutkimuksessa sekä muiden tahojen kanssa toteutetuissa tutkimusyhteistyöprojekteissa (mukaan lukien tilattu tutkimus). Näissä tapauksissa tietojen käsittelystä laaditaan erillinen sopimus tai sitoumus. Tutkimustiedot arkistoidaan pysyvästi Tietoarkistoon. Arkistointia varten kaikki sellaiset tiedot poistetaan, joista vastaajan voisi tunnistaa epäsuorasti.

Henkilötietojen siirtäminen EU:n/Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Henkilötietoja ei siirretä EU:n/Euroopan talousalueen ulkopuolelle.

Automatisoidut päätökset

Automatisoituja päätöksiä ei tehdä.

Turvatoimet henkilötietojen suojaamiseksi

Henkilötietoja käsitellään ja säilytetään niin, että niihin pääsevät käsiksi vain ne henkilöt, jotka tarvitsevat tietoja tutkimustarkoituksiin.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot suojataan seuraavasti: käyttäjätunnus ja salasana.

Manuaalisen materiaalin suojaaminen: Kyselyssä ei kerätä manuaalista materiaalia.

Suorien tunnisteiden käsittely: Rekisterinpitäjä kerää henkilötiedot ilman suoria tunnisteita.

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen valmistumisen jälkeen

Tutkimustiedot säilytetään ilman tunnisteita, jotta niitä voidaan käyttää myöhemmin vastaavissa tieteellisissä tutkimuksissa EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Tutkimustiedot arkistoidaan pysyvästi Tietoarkistoon. Arkistointia varten kaikki sellaiset tiedot poistetaan, joista vastaajan voisi tunnistaa epäsuorasti.

Tutkimustiedot säilytetään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklan 5 kohdan 1 alakohtien b ja e mukaisesti. Ennen kuin tietoja voidaan käyttää muuhun tutkimukseen, rekisterinpitäjä varmistaa, että uusi käyttö vastaa tietojen alkuperäistä käyttötarkoitusta EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimusten mukaisesti. Rekisteröidyt saavat uuden tietosuojailmoituksen tutkimustietojen uudesta käytöstä, paitsi jos rekisterinpitäjä ei enää pysty tunnistamaan rekisteröityjä tiedoista.

Rekisteröidyt eivät saa ilmoitusta uudesta tutkimuksesta myöskään silloin, jos tietojen välittäminen heille olisi mahdotonta, vaatisi kohtuutonta vaivaa tai estäisi tutkimustavoitteiden saavuttamisen tai vaikeuttaisi sitä suuresti (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artiklan 14 kohdan 5 alakohta b).

Rekisteröidyn oikeudet ja poikkeukset näihin oikeuksiin

Rekisteröidyn oikeuksia koskevissa asioissa yhteyshenkilö on se henkilö, joka on mainittu tämän ilmoituksen kohdassa 1.

Rekisteröidyn oikeudet

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) mukaisesti rekisteröidyillä on oikeus

- saada pääsy tietoihin
- tietojen oikaisemiseen
- tietojen poistamiseen ja tulla unohdetuksi
- heitä koskevien tietojen käsittelyn rajoittamiseen
- siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
- vastustaa heitä koskevien tietojen käsittelyä
- olla joutumatta sellaisen päätöksen kohteeksi, joka perustuu pelkästään automaattiseen käsittelyyn.

Kaikkia näitä oikeuksia ei voi käyttää kaikissa tilanteissa esimerkiksi sen mukaan, mikä on henkilötietojen käsittelyn peruste.

Lue lisää rekisteröidyn oikeuksista eri tilanteissa tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta: <https://tietosuoja.fi/rekisteroidyn-oikeudet-tieteellisessa-tutkimuksessa>.

Oikeuksien soveltaminen

Jos henkilötietojen käsittely tutkimustarkoituksiin ei edellytä rekisteröidyn tunnistamista ja jos rekisterinpitäjä ei pysty tunnistamaan rekisteröityä, oikeutta saada pääsy tietoihin, oikaista tiedot, poistaa tiedot ja rajoittaa henkilötietojen käsittelyä sekä ilmoitusvelvollisuutta ja oikeutta tietojen siirtämiseen ei sovelleta, ellei rekisteröity itse toimita lisätietoja, joiden avulla hänet voidaan tunnistaa (EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen artikla 11).

Poikkeukset rekisteröidyn oikeuksiin

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja Suomen tietosuojalain nojalla rekisteröidyn oikeuksiin voidaan tehdä tiettyjä poikkeuksia silloin, kun henkilötietoja käsitellään tieteellisessä tutkimuksessa ja jos näiden oikeuksien toteuttaminen estäisi käsittelyn tavoitteiden (tässä tapauksessa tieteellisen tutkimuksen) saavuttamisen tai vaikeuttaisi sitä suuresti.

Tarve tehdä poikkeuksia rekisteröityjen oikeuksiin arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, jos henkilötietojasi on mielestäsi käsitelty sovellettavien tietosuojalakien vastaisesti.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Osoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Puhelin (vaihde): 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi